

№ 13 (100)
15 ДЕКАБРИ СОЛИ 2017

Оғози нашр 18 декабри соли 2009

Иттифоқ аст он, ки ҳар душворро осон кунад,
Варна аз тадбири як нохун гиреҳ натвон кушод.

ҲОМЗИ ОМЎЗГОР

НАШРИЯИ КУМИТАИ ИТТИФОҚИ КАСАБАИ КОРМАНДОНИ МАОРИФ ВА ИЛМИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ПАРЧАМ-РАМЗИ ОЗОДИ ВА САОДАТИ АБАДИ

ПАЁМИ ТЕЛЕВИЗИОНИИ ПЕШВОИ МИЛЛАТ БА МУНОСИБАТИ РӯЗИ ПАРЧАМИ ДАВЛАТӢ

24.11.2017, шаҳри Душанбе

Ҳамватанони азиз!

Хамаи шуморо ба ифтихори Рӯзи Парчами давлатӣ, ки рамзи бахту саодат ва сарбаландии миллату давлати тоҷикон буда, симои мардуми тамаддунсози моро дар арсаи байналмилалӣ муаррифӣ мекунад, самимона табрик мегӯям.

Парчами миллии мояи ифтихори ҳар як шаҳрванди Тоҷикистони соҳибистиклол, ифодагари иттиҳоду сарчамӣ, нангу номус, ватандӯстиву ватанпарастӣ ва хувияти миллии мардуми фарҳангии мо буда, мақсаду мароми созандаи тоҷиконро дар чилои рангҳои худ инъикос намудааст.

25 сол муқаддам дар иҷлосияи XVI-уми Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки он дар ҳаёти сиёсӣ иҷтимоии ҷомеаи навини Тоҷикистон ҳамчун иҷлосияи таърихӣ ва тақдирсоз сабт шудааст, дар баробари дигар масъалаҳои муҳимтарини он айёми ноором масъалаи Парчами давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба баррасии вакилони иҷлосияи пешниҳод гардид.

Вакилони мардумӣ бо дарки аҳамияти ва нақши Парчам дар пешбурди давлатдорӣ, инчунин, бо дарназардошти анъанаи парчамдорӣ гузаштагонӣ худ Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тасдиқи Низомномаи Парчами давлатии

Ҷумҳурии Тоҷикистон»-ро қабул намуданд.

Яъне Парчами давлатӣ самарани неки иҷлосияи зикршудаи Шӯрои Олӣ ва ҳамсоли он буда, чашни имсолаи он бо 25-умин солгарди баргузори иҷлосияи тақдирсозии миллат, ки ҳамагӣ чанд рӯз пеш ботантана таҷлил гардид, баробар омад.

Қабули Парчам ба раванди давлатдорӣ ва зиндагиву тафаккури халқи мо мазмуну мундариҷаи нав бахшид.

Мардуми мо ба асолати таърихӣ ва таъсири маънавии Парчами давлатӣ ҳамчун як зухуроти бисёр муҳиму арзишманди миллии эътиқод ва эътимод пайдо карданд.

Тасдиқи Парчами давлатӣ дар давраи басо ҳассосу тақдирсоз ва мураккабу печидаи таърихи халқамон, ки истиклолият ханӯз қадамҳои нахустини худро мегузашт, вале мавҷудияти давлату миллат тахти хатари воқеӣ қарор дошт, рост омад.

Дар чунин айёми сарнавиштсоз қабул гардидани Парчами давлатӣ иқдоми олии ватандӯстона ва кӯшиши нахустин барои рафӣ хатари ба сари давлат ва миллати куҳанбунёд омада буд.

Мардуми Тоҷикистон ва ҷавонмардони ғайру далери он зери Парчами миллат ба ҳам омаданд, ба ҷанги

шаҳрвандӣ хотима бахшиданд, ба кишвар сулҳу оромӣ ва ба сокинони мамлакат осоишро фароҳам оварданд.

Давлат ба шохроҳи дигаргунҳои азими сиёсӣ иҷтимоӣ ва бунёдкориву созандагӣ қадамҳои нахустини устувор гузошт.

Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун ҳуҷҷати муҳимми сиёсӣ ва санади дорӣ эътибори олии ҳуқуқи давлат дар баробари Нишон ва Суруди миллии Парчами давлатиро рамзи давлатӣ эълон карда, онро ба ҳайси яке аз унсурҳои бунёдии сохтори конститутсионӣ ва давлатдорӣ миллии эътироф намуд.

Минбаъд тавассути Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи рамзҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» рамзҳои давлатии мо, аз ҷумла тарғиби афроҳтану истифодаи Парчами давлатӣ танзим гардида, эҳтиром ва садоқат ба онҳо ҳамчун рамзҳои давлатдорӣ дар сатҳи олии қонунӣ қарор дода шуд.

24 ноябри соли 2009 мардуми кишвар Рӯзи Парчами давлатиро бо ифтихор аз давлату давлатдорӣ ва ба шукронаи даврони соҳибистиклоливу соҳибхотӣ бори нахуст ҳамчун чашни миллии таҷлил намуданд.

Имрӯзо хурду бузурги мамлакат эътибори қомил доранд, ки Парчами давлатии Тоҷикистон чун рамзи озоӣ, ояндаи ободу осуда ва мояи ифтихори халқи соҳибдавлати тоҷик то ҷовдон парафшон хоҳад буд.

Бо итминон ба фардои дурахшони кишвар, бори дигар тамоми мардуми шарифи Тоҷикистонро ба муносибати Рӯзи Парчами давлатӣ табрик гуфта, ба онҳо дар бунёди давлати демократӣ, ҳуқуқбунёд ва дунявӣ дастовардҳои рӯзафзун орзу менамоем.

Бигзор Парчами давлатии Тоҷикистони азизамон ҳамчун рамзи озоӣ ва саодати абадӣ халқи моро ба қуллаҳои мурод расонад.

Саломату сарбаланд бошед, ҳамватанони азиз!

ҲАМИН БАС АСТ!

Саъдулло Ҳайдарӣ
-устоди ДМТ

Дирафши қовӣён аст Парчами мо, ҳамин бас аст!
Нишони ориён аст Парчами мо, ҳамин бас аст!

Мева расову ширин ар сулҳу саодат устувор,
Муҷиби қахрамонӣ аст Парчами мо, ҳамин бас аст!

Нақшаву рангу ҳар хате баски ба худ гирифтааст,
Манбаи пурмаонӣ аст Парчами мо, ҳамин бас аст!

Мурғи ҳумои бахти мо рӯ ба само кушода пар,
Зебу фарӣ қайён аст Парчами мо, ҳамин бас аст!

Роҳ ба худшиносию ибрати нангу ному ор,
Иброте бар аён аст Парчами мо, ҳамин бас аст!

Дидарабову беназир боғу баҳори зиндагӣ,
Оламе дар ҷавонӣ аст Парчами мо, ҳамин бас аст!

Ҷарҳаи зиндагӣ равон, дар тақу дав саманди он,
Муждаи зиндагонӣ аст Парчами мо, ҳамин бас аст!

Дар ҳаму печи доманаш меҳру вафо шуқуфтааст,
Омили меҳрубонӣ аст Парчами мо, ҳамин бас аст!

Н-омада шаъну эътибори пеши касе ба пой худ,
Шӯҳ равару ҷаҳонӣ аст Парчами мо, ҳамин бас аст!

Гӯй само зи чилвааш пур шуда аз қабутарон,
Пайки хуши амонӣ аст Парчами мо, ҳамин бас аст!

Чилвагар асту парфишон, хусни само фузуда он,
Ҳамқадаму замонӣ аст Парчами мо, ҳамин бас аст!

Бод ҳуҷаста ҷовидон давлату номи тоҷикон!
Боиси ҷовидонӣ аст Парчами мо, ҳамин бас аст!

СУХАНРОНИИ ПЕШВОИ МИЛЛАТ БА МУНОСИБАТИ 25 – УМИН СОЛГАРДИ БАРГУЗОРИИ ИЧЛОСИЯИ XVI-УМИ ШҶҶРОИ ОЛӢ

19.11.2017, шаҳри Хучанд

**Ҳамватанони азиз!
Ҳозирини гиromӣ!**

Имрӯз аз баргузори Иҷлосияи шонздаҳуми Шӯрои Олӣ, ки дар таърихи навини Тоҷикистон гардиши кулӣ ба хотири начоти миллат ва давлат буда, роҳи минбаъдаи пешрафти давлат ва халқи Тоҷикистонро муайян кард, расо бисту панҷ сол сипарӣ мегардад. Маҳз ба ҳамин хотир, ҳар як фарди бонангу номус, ки истиклолият ва озодӣ барояш муқаддасу гиromист, ин санаи фархундаро ҷашни бузургу муборак медонад.

Бинобар ин, биступанҷумин солгарди ин иҷлосияи таърихи ба тамоми мардуми шарифу сарбаланди Тоҷикистони азизамон, ки дар роҳи хифзи давлатдории миллӣ, барқарорсозии сулҳу субот ва ваҳдати миллӣ саҳми бузург гузоштаанд, самимона табрик меғӯям.

Иҷлосияи шонздаҳуми Шӯрои Олӣ бо дарназардошти ҳадафҳои олии давлати соҳибистиклоламон дар давраи басо душвори сиёсӣ низомӣ бо мақсади таъмини ҳарчи зудтари сулҳу оромӣ, ваҳдату ҳамдигарфаҳмӣ, аз хатари нобудӣ эмин нигоҳ доштани давлат ва аз парокандагӣ раҳой бахшидани миллат, хифзи яқпорчагии давлати мустақили тоҷикон, муҳайё намудани шароит барои барқарор намудани иқтисодидиёти бар асари ҷанги шаҳрвандӣ харобгашта ва рушди минбаъдаи Тоҷикистон даъват шуда буд.

Рочеъ ба мақом ва аҳаммияти таърихи Иҷлосияи шонздаҳуми Шӯрои Олӣ ман борҳо изҳори назар намуда, аз ҷумла таъкид карда будам, ки маҳз ҳамин иҷлосия боис гардид, ки як силсила масъалаҳои ҳаёти, ки бидуни ҳалли онҳо хифз ва ташаккули давлатдории миллии тоҷикон имкон надошт, ҳалли ниҳони худро пайдо намоянд.

Иҷлосия дар давраи мураккабтарини авзои сиёсӣ иҷтимоии мамлакат: беҳокимияти, сохторҳои фалачшудаи идоракунии давлатӣ ва мақомоти хифзи ҳукуку тартибот, поймол шудани Конституция, набудани кафолати хифзи ҳукуку озодии ҳаққоти иҷтимоии инсон ва шаҳрванд, аз ҷумла кафолати зиндагӣ ба ҳаёт, маҷбуран тарк кардани манзилу макони зист ва гуреза шудани миллионҳо нафар ҳамватанони мо баргузор гардид.

Баъзе доираҳои манфиатдори дохиливу хориҷӣ, аз ҷумла роҳбарони собиқ Ҳизби террористиву экстремистии нахзат ва хочагони маблағгузорони онҳо, ки ташаббускори ин ҷанги бародаркуш буданд, барои ноил шудан ба ҳадафҳои нопоки худ, яъне ба сари мардуми мо таҳмил намудани мазхаби бегона ва бунёди давлати исломӣ ба оташ раваған мерехтанд.

Андешаву мафкураи халқ амалан ду таксим шуда буд ва ҷавонони бетачрибаву гирифтгори эҳсосот бо дастури хочагони дохиливу хориҷии хеш ба майдонҳо баромада, вазъиятро боз ҳам мурраккаб месохтанд. Яъне дар кишвар ба ҷои қонун беқонунӣ, ба ҷои низоми тартибот беэҳсонӣ бесарусомонӣ ҳукмрон буд.

Дар як муддати начандон тӯлонӣ аз муовинони Сарвазир, аъзои Ҳукумат, вакилони халқ ва

зиёиёни маъруф сар карда, даххо ҳазор нафар мардуми бегуноҳ ба қатл расиданд. Тамоми шоҳҳои ҳокимият - аз мақомоти марказӣ то зинаҳои маҳаллӣ аз фаёлият бозмонда, бисёре аз роҳбарони онвақта дар ҷунин шароити ҳассос иродаи сиёсӣ, дурандешӣ, сабру таҳаммул ва азму ҷасорати раҳнамоӣ қардани мардумро аз даст дода буданд.

Як қисми зиёиён ва нерӯҳои солимфикри ҷомеа мавқеи шаҳрвандии худро муайян карда натавонистанд ва аз уҳдаи иҷро қарзи шаҳрвандии худ дар назди ҷомеа, баҳусус, дар назди ҷавонони бетачриба набаромаданд.

Дар натиҷа эътиқоди мардум ба роҳбарияти сиёсӣ ва Ҳукумат шадидан коҳиш ёфт, зеро мамлакат дар ҷунин вазъӣ мурраккаби сиёсӣ муҳимтарин амалан бе роҳбару роҳнамо монда буд.

Дар як сол ду Президент ва панҷ Ҳукумат маҷбури ба истеъфо рафтанд, ки ин нишонаи олии беқонуниву беназимӣ буд.

Ҳамаи шумо огоҳ ҳастед, ки ин ҷанги таҳмилӣ ҷи оқибат дошт: зиёда аз 150 ҳазор нафар шаҳрвандони Тоҷикистон ҷони худро аз даст доданд, беш аз як миллион нафар гуреза шуданд, 55 ҳазор кӯдак ятим ва 25 ҳазор нафар занону модарон бефарзанду бесаробон монда, дар маҷмӯъ, ба иқтисодидиёти мамлакат беш аз 10 миллиард доллар зарар расид. Бар замми ин, ҳазорон хонаҳои истикоматӣ вайрон гардиданд, мактабу шифохонаҳо сӯхтанд ва роҳу пулҳои зиёд харобу валангор шуданд.

Зиёни моддиро ҳисобу китоб қардан мумкин аст, вале ҳисороти маънавия, ки мардум, маҳсусан, ҷавонону наврасону кӯдакон аз сар гузаронданд, аз андозаи ақли одамм берун мебошад.

Бо дарназардошти ҷунин вазъӣ фоҷиабар ва ба хотири начоти давлату миллат як гуруҳ вакилони мардумӣ ва намоёндагони қувваҳои огоҳи ҷомеа, ки хатари аз байн рафтани давлат ва пароканда гардидани миллатамонро дарк карда буданд, масъалаи ҳарчи зудтар даъват намудани иҷлосияи навабтӣ Шӯрои Олиро ба миён гузоштанд.

Воқеан, дар он вазъияти мурраккабу хавфнок ягона роҳи баровардани кишвар аз гирдобҳои ҷанги дохилӣ ва пешгирии хунрезӣ таъҷилан даъват намудани Иҷлосияи Шӯрои Олӣ буд. Зеро дар он айём Шӯрои Олӣ ягона мақоми сиёсӣ босалоҳият ва дорой вақолати конституционӣ ба ҳисоб мерафт.

Бинобар он, ки дар шаҳри Душанбе - пойтахти кишвар таъмини амнияти доир намудани Иҷлосияи шонздаҳуми Шӯрои Олӣ ғайримумкин буд, ин ҷорабини муҳим дар шаҳри бостонии Хучанд, ки минтақаи нисбатан ороми кишвар ба ҳисоб мерафт, даъват гардид ва дар ҳамин ҷо аввалин иқдомот доир ба барқарорсозии ҳокимияти конституционӣ, сулҳу субот ва ваҳдати миллӣ оғоз шуданд.

Оғози кори иҷлосия ибтидои умеду дилпурии мардуми Тоҷикистон аз фаёлияти ҷасуронаву ватанпарастонаи вакилони интихобкардаи худ буд, ки масъулияти вазнини баргузори онро ба уҳда гирифта буданд.

Гузашти вақт собит намуд, ки вакилони Шӯрои Олӣ дар ин иҷлосияи таърихиву тақдирсоз зарурат ва аҳаммияти нигоҳдории яқпорчагии давлат ва ягонагии миллати тоҷикро қиддан дарк мекарданд.

Мардуми Тоҷикистон низ аз онҳо ҷиҳати аз бӯҳрони шадиди сиёсӣ иҷтимоӣ баровардани мамлакат иродаи мустақами сиёсӣ, заковат ва ғайрату матонатро интизор буданд.

Вакилони халқ бо қабули қарорҳои воқеан ҳаётӣ собит намуданд, ки онҳо ҷонибдори истиклолияти давлатӣ, сулҳу субот, ваҳдати миллӣ, яқпорчагии Тоҷикистон ва ободиву рушди ояндаи он мебошанд.

Ҳангоми интихоб шудан ба ҳайси Раиси Шӯрои Олӣ ва Сарвари давлати Тоҷикистон дар он лаҳзаҳои бисёр хатарнок хуб эҳсос ва дарк мекардам, ки масъулияти басо вазнин, вале таърихӣ - гирифтани пеши роҳи хунрезӣ, қатъи ҷанг, таъмин намудани сарҷамъии миллат, яъне пешгирии қардани ҳавфи аз ҳаритаи сиёсӣ ҷаҳон нест гардидани давлати соҳибистиклоли тоҷикон ва пароканда шудани миллати тоҷикро ба дӯш мегирам.

Мардуми Тоҷикистон низ аз роҳбарияти нав интихоб ва таъиншудаи давлат ва Ҳукумат ба ҳамин савол ҷавоб гирифтанд мехостанд.

Ба ҳайси Сарвари давлат ман бояд аз лаҳзаҳои аввал мавқеи худро оид ба моҳият ва соҳти давлатдории Тоҷикистон эълон мебоштам, зеро итминони комил доштам, ки фаёлияти минбаъда аз ин масъала вобастагии зиёд дорад.

Расо бисту панҷ сол қабл дар ҳамин рӯз, яъне 19-уми ноябри соли 1992 дар ҳамин толор ба ҳайси Раиси Шӯрои Олӣ ва Сарвари давлат роҳи минбаъда ва соҳти давлатдории ояндаи Тоҷикистонро ҳамчун давлати демократӣ, ҳукуқбунёд ва дунавӣ эълон кардам, ки минбаъд роҳи саодати миллати тоҷик ва ободии Тоҷикистон гардид.

Дар мурочиатномаи худ ба мардуми шарифи Тоҷикистон 12 декабри соли 1992 иброз дошта будам, ки «тамоми донишу

таҷрибаамро барои дар ҳар хона ва ҳар оила барқарор шудани сулҳу равона карда, барои ободиву пешрафти Ватани азизам садокатмандона меҳнат мекунам.

Барои ноил шудан ба ин нияти муқаддас агар лозим шавад, ҷон нисор мекунам, ҷунки ман ба ояндаи неки Ватанам ва ҳаёти хушбахтонаи халқи азияткашидаам бовар дорам...».

Ва ифтихор дорам, ки бо гузашти бисту панҷ сол ба ин ҳадафҳои неки худ расидем ва имрӯз миллат сарҷамъу дар фикри ободии Ватан аст.

Бояд гуфт, ки Иҷлосияи XVI як қатор шахсонро ба майдони давлатдорӣ овард, ки нисбатан ҷавон ва ҷонибдори ғояҳои нав буда, минбаъд дар ҷараёни қор баробари давлати тозаистиклол обутоб ёфтанд ва аз мактаби бузурги сиёсӣ гузашта, ба қамолот расиданд. Вале қадамҳои аввал нияти душвор буданд, мушкилоту монеаҳо ҳар рӯзу соат ва ҳар сари қадам ҷун қӯҳи гарон эҳсос мешуданд.

Илова бар ин, дар он рӯзҳои мушкил, ки дарди мардум ба зудӣ даво меҷуст, ҳазинаи давлат тамоман ҳолӣ буд.

Дар он айём роҳбароне низ буданд, ки ба хотири манфиати худ нақшаи ба давлатҳои дигар фурӯштани охири имкониятҳои иқтисодии кишвар - аз ҷумла нерӯгоҳи барқи обии «Норак» ва қорхонаи алюминийро қашаида буданд.

Дар ҷунин шароити ниҳоят печидаву мушкил Иҷлосияи XVI-ум баробари ба таъри қатъӣ эълон қардани воқолати қонун, тартибу низоми ҷамъияти ва пешгирии қардани қӯшишҳои харобгаронаву ҷудоихонаи қувваҳои муайяни дохиливу хориҷӣ дар ҳаёти мардуми кишвар таҳаввулоту амиқ ва дигаргунӣ бунёди сиёсӣ муҳимро иқтисодӣ ва иҷтимоиро ворид намуд.

Аз рӯзҳои аввал ақсари вакилони парламент, роҳбарони ба вазифаҳои интихоб ва таъиншуда бо садокат ба миллат ва давлати худ дар паҳлуи ман истода, дар бунёди давлати миллӣ саҳми арзишманд гузоштанд, ки ба ҳамаи онҳо барои хизмати содиқонашон аз номи худ ва мардуми Тоҷикистон миннат-

дорӣ баён менамоям.

Ҳамаи шумо хуб дар ёд доред, ки иҷлосияи қори худро маҳз аз қабули қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи афви умумӣ» ва «Дар бораи гурезаҳо» шурӯъ кард.

Баробари интихоб шудан ба вазифаи пурмасъулияти Раиси Шӯрои Олӣ дар ҳузур вакилони иҷлосия ва дар назди халқи шарифи Тоҷикистон савганд ёд карда будам, ки «агар лозим шавад, ба ивази ҷони худ сулҳу ваҳдатро ба Тоҷикистони азиз бозмегардонам ва то даме, ки як гурезаи тоҷик дар хориҷи кишвар умр ба сар мебарад, ман ором буда наметавонам».

Бо итминони қомил ба сулҳи наздику фарогир дар иҷлосияи пешниҳод намудам, ки рӯзи 26 ноябри соли 1992 Рӯзи сулҳу ва ризоияти миллии мардуми Тоҷикистон эълон шавад ва ҷунин қарор аз тарафи вакилони иҷлосия низ қабул шуд.

Вале баъдан маълум гардид, ки тарроҳони хориҷӣ ва дохилии ин ҷанг, аз ҷумла роҳбарону фаёлони собиқ Ҳизби нахзат, ки умуман, ҳисси миллӣ надоштанд ва ба хотири нафси бади худ имонашонро фурӯхта буданд, аз ниятҳои шуми хеш ба осонӣ даст намекашанд. Ин буд, ки баъд аз иҷлосия низ солҳои тӯлонӣ барои барқарорӣ сулҳу ваҳдати миллӣ сарф шуданд.

Музокироти сулҳи тоҷикон ҳудуди 4 сол тӯл қашаида, дар 9 даври гуфтушуниҳҳои тӯлонӣ 40 санаду созишнома ба имзо расониданд шуд.

Ва ҳулосаи мантиқии ин музокирот имзои Созишномаи умумии истикрори сулҳу ва ризоияти миллӣ дар Тоҷикистон 27 июни соли 1997 буд, ки имсол мо бист-солагии онро ҷашн гирифтём.

Баъди иҷлосияи раванди ба Ватан баргардонидани гурезаҳо оғоз шуд ва то соли 2000-ум беш аз як миллион нафар ҳамватанони мо ба ҷойҳои зисти доимашон баргаштанд.

Аз кишварҳои хориҷӣ баргардонидани гурезаҳо яке аз ҳассостарин лаҳзаҳои раванди сулҳи тоҷикон ва аз ҷумлаи ноқиртари ин амалҳо буд, ки дар таърихи халқи тоҷик анҷом дода шуд.

Дар ҷараёни қори иҷлосия

мо ба ҳамаи давлатҳои ҷаҳон ва созмонҳои бонуфузи байналмилалӣ эълон намудем, ки Тоҷикистон ҷонибдори бо ҳамаи кишварҳои олам ба роҳ мондани муносибатҳои судманд дар асоси меъёрҳои ҳуқуқи байналмилалӣ, ҷонибдори таъмини ҳаёти орому осуда ва шоистваи ҳар як шаҳрванди мамлакат мебошад.

Сиёсати сулҳ ва «дарҳои кушода» ҳамчун ҷавҳари сиёсати хориҷии Тоҷикистон аввалин бор дар ҳамаи иҷлосияи эълон шуда, аз ҷониби ҷомеаи ҷаҳонӣ, Созмони Миллали Муттаҳид ва дигар созмонҳои бонуфузи байналмилалӣ пуштибонӣ ёфт.

Ҷомеаи ҷаҳонӣ бо тавачҷуҳ ба кори Иҷлосияи XVI-уми Шӯрои Оли Ҳамфикриву ҷонибдориашро аз қарорҳои қабулшуда ва аз муносибати роҳбарияти нави давлати Тоҷикистон дар ҳусуси барқарор намудани соҳти конститусионӣ ва эъморӣ давлати демократӣ, ҳуқуқбунёд ва дунявӣ баён намуд.

Андешаи бунёди ҷунин давлат, ки бори аввал дар Иҷлосияи шонздаҳум садо дод, минбаъд асоси сиёсати дохилӣ ва хориҷии мо, самт ва раҳнамои фаъолияти давлат ва мақомоти он, хизматчиёни давлатӣ ва шаҳрвандони мамлакат гардида, дурустии ҳудро дар ҳаёт собит кард.

Гузашти вақт собит намуд, ки аз муносибати доир ба эъморӣ давлати муосирӣ демократӣ ба кишварҳои пешрафтаи олам эътибор бахшид ва имрӯз қариб тамоми давлатҳои олам бо Тоҷикистон робитаҳои дӯстона барпо карда, иқдому ташаббусҳои созандаи моро ҷиҳати ҳалли масъалаҳои глобалӣ, аз ҷумла масоили вобаста ба об пуштибонӣ менамоянд.

Дар баробари ин, иҷлосияи шонздаҳум барои эҳё ба барқарор гардидани арқони давлатдорӣ миллий ва ниҳодҳои асосии он заминаи мусоид фароҳам овард.

Агар он рӯзхоро ба ёд орем, ваъз то ҳалде мураккаб гардида буд, ки аксари сокинон ба ояндаи кишвар бовар надоштанд ва ҳатто барои фаъолият дар мансабҳои баланди давлатӣ розӣ намебуданд.

Тавре борҳо изҳор намудам, ҳатто нақшаи ба ҷанд қисмат тақсим намудани Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳориҷа тарҳрезӣ шуда, баъзе нерӯҳои дохилӣ омодаи амали намудани ниятҳои хоҷагонӣ худ буданд.

Иҷлосияи шонздаҳум ба ин масъала низ нуктаи ниҳойи гузошт ва Тоҷикистон ҳамчун давлати ягона хифз карда шуд.

Баъдан, Тоҷикистони соҳибистиклол дорои соҳтори муқаммалӣ идоракунии давлатӣ, Ҳукумати фаъол, мақомоти олии қонунгузор ва намоёндогӣ, Ар-

тиши миллий, ҳокимияти судӣ, мақомоти хифзи ҳуқуқ, рамзҳои давлатӣ, яъне Нишону Парчам ва дигар рукҳои зарурии давлатдорӣ гардид.

Дӯстони азиз!

Ҳамдигарфаҳми аксарияти вакилони иҷлосия, муттаҳид будани онҳо дар самти дарку эҳсоси масъалаҳои муҳимму тақдирсози мамлакат, ҳисси баланди масъулиятшиносии онҳо дар ҳалли мушкилоти гузашташуда боиси минбаъд таъмин гардидани заминаи ваҳдати миллий ва рушди ҷомеа гардид.

Дар лаҳзаҳои тақдирсози ҳаёти давлат ва ҳалқи Тоҷикистон ба ҳам омадани фарзандони баномуси миллат, муттаҳидӣ дар атрофи Роҳбари давлат, нагарсидан аз душвориву хатарҳои мавҷуда, эътибор ба ояндаи неки давлат ва ҳалқи худ имрӯз Ҷумҳурии Тоҷикистонро ба як давлати ободу зебо ва рӯ ба инкишоф мубаддал гардонид.

Бинобар ин, бо истифода аз фурсати муносиб мехоҳам ба ҳамаи вакилони ҳалқ барои хизмати бузургашон дар баргузори иҷлосия ва сокинони шаҳри бостонии Хучанд ба хотири фароҳам овардани шароити мусоид ба ширкаткунандагони ҷорабинии таърихӣ миннатдорӣ самимӣ баён намоям.

Аз рӯзҳои аввали кори иҷлосия ва таъсиси Ҳукумати нав тамоми марому мақсади мо аз суботи устувори сиёсату иҷтимоӣ ва тартибу низоми ҷамъияти саркарда, то ободониву созандагии сарзамини аҷдодӣ ва рушду инкишофи ҷомеа сафарбар гардида буд.

Маҳз бо дастгирии мардуми кишвар ва ваҳдату сарҷамъии миллат минбаъд ба мо муяссар гашт, ки таҳқирсии ободиву пешрафти минбаъдаи кишварро гузорем.

Манзури ман, дар навбати аввал, таҷдиду тарғиб ва бунёди роҳҳои мошингарди дорои аҳаммияти минтақавӣ ва байналмилалӣ, нақбу пулҳои замонавӣ, нерӯгоҳҳои барқӣ, хатҳои интиқоли барқ ва амсоли инҳо мебошад.

Вақте ки ин иншоотҳои ҳаётан муҳим сохта мешуданд, мо илова ба барномаҳои иқтисодӣ ҳадафи ҷиддитаро дар назар доштем, ки тавассути бунёду таҷдиди роҳҳои каламрави иборат аз се қисмати Ватанамонро ба кишвари воҳид табдил диҳем.

Баъдан, ба Ҳукумати мамлакат муяссар гардид, ки шабакаи ягонаи энергетикӣ кишварро низ ба вучуд орад, ки он на танҳо омили баланд гардидани сатҳи зиндагии мардум, балки яке аз василаҳои таъмини амнияти миллий низ мебошад.

Илова бар ин, тавассути татбиқи сиёсати иҷтимоӣ, ки дар Иҷлосияи XVI-ум пеш гирифта шуд, дар мамлакат заминаҳои воқеа ба вучуд оварда шуданд, ки тадриҷан боиси пешрафту таҳкими соҳаҳои иҷтимоӣ гардиданд.

Бо мақсади зина ба зина бехтар кардани рӯзгори мардуми кишвар дар солҳои минбаъда як қатор тадбирҳои бетаъхир андешида шуданд.

Вобаста ба ин, мехостам тавачҷуҳи шуморо ба баъзе дастовардҳои даврони баъди баргузори Иҷлосияи шонздаҳум ҷалб намоям, ки он айём дар қадом ваъз қарор доштем ва ҳоло дар қадом шароит қору зиндагӣ мекунем.

Ҷунонки дар боло зикр намудам, ҷанги шаҳрвандӣ ва бухрони сиёсӣ, ки кишвари моро фаро гирифта буд, боиси хисороти азими иқтисодӣ гардид.

Танҳо соли 1992 маҷмӯи маҳсулоти дохилии кишвар нисбат ба соли 1991 зиёда аз 35 фоиз коҳиш ёфта буд. Бучети давлатӣ барои соли 1993 ҳамчун бучети фавқулода тасдиқ гардида, захира надошт.

Ҳамаи кӯшишҳои Ҳукумати қонунии кишвар дар баробари таъмини сулҳу субот, инчунин, барои боздоштани суръати баланди коҳишҳои иқтисодӣ равона гардида буданд. Дар ин муддат аллакай ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти саноатӣ се баробар ва кишоварзӣ ду баробар кам шуда буд.

Фалаҷшавии низоми молиявӣ иқтисодӣ, гуруснагии аҳоли, қорхонаҳои саноатӣ ва дигар иншооти иқтисодиву иҷтимоӣ харобу валангоршуда ва аз фаъолият бозмонда ба мавҷудияти давлат таҳдид мекард.

Бо вучуди ин, Ҳукумати мамлакат ҷиҳати гузариш ба иқтисоди бозаргонӣ ва татбиқи ислоҳот дар ин самт заминаҳои меъёрии ҳуқуқиро тақмил дода, барои ба фаъолият даровардани иқтисодҳои истеҳсолӣ ҳамаи ҷораҳои заруриро амалӣ гардонид.

Ин тадбирҳо ба мо имкон доданд, ки танҳо аз соли 2000-ум ба марҳалаи рушд ворид гардем. Аз он давра то ба имрӯз даромади бучети давлатӣ аз 250 миллион сомонӣ то 21 миллиард сомонӣ афзоиш ёфт.

Ҳамзамон бо ин, даромади аҳоли қариб 30 баробар ва пасандозҳо беш аз 90 баробар зиёд гардида, сатҳи камбизоатӣ аз 83 то 30 фоиз коҳиш ёфт.

Ба тӯфайли интиқоли дурусти ҳадафҳои умумимиллӣ ва амалӣ гардонидани стратегияву барномаҳои давлатӣ дар 17 соли охир суръати миёнаи рушди иқтисодии кишвар ба 7,7 фоиз баробар

шуд.

Дар ин давра бо ҷалби сармояи дохилӣ хориҷӣ садҳо қорхонаи хурду бузурги истеҳсолӣ бунёд ва садҳо ҳазор ҷойҳои корӣ таъсису барқарор карда шуданд.

Агар соли 1991 дар мамлакат ҳамагӣ 358 қорхонаи саноатӣ фаъолият карда бошад, ҳоло ин шумора ба беш аз 2000 расидааст.

Инчунин, бунёди иншооти энергетикӣ ва нақлиётӣ, яъне нерӯгоҳҳои бузург ва миёнаву хурди барқи обӣ, зеристгоҳҳо, роҳу пулҳо ва нақбҳои замонавӣ, инфрасохтори иҷтимоӣ-мактабу кӯдакгонҳо, беморхонаву марказҳои муосирӣ тиббӣ ва ҳатто донишгоҳу донишқадаҳо дар маҷмӯи гуногуни кишвар ба роҳ монда шуд.

Дар ин самт, қабули Стратегияи паст кардани сатҳи камбизоатиро бояд махсус зикр кард, ки дар натиҷаи татбиқи он рӯзгори мардум то андозае ба эътидол оварда шуд.

Баланд бардоштани сатҳи сифати зиндагии мардум имрӯз низ яке аз ҳадафҳо ва вазифаҳои муҳимму стратегияи Ҳукумати Тоҷикистон ба ҳисоб меравад.

Ҳозирини ғиромӣ!

Ҳоло мехоҳам бори дигар баъзе масъалаҳои муҳимми рушди минбаъдаи давлатдорӣ зикр намоям.

Дар шароити торафт печидаву мураккаб гардидани вазъи ҷаҳони муосир, аз ҷумла шиддат гирифтани муборизаҳои геосиёсӣ миёни давлатҳои абарқудрат, ҳусусияти муташаккил ва боз ҳам хатарноктар қасб кардани терроризму экстремизм ва дигар таҳдиду хатарҳои нав таъмини амният ва хифзи сулҳу субот барои тамоми кишварҳои олам, аз ҷумла барои Тоҷикистони мо ба масъалаи аввалиндарачаву ҳаёти табдил ёфтааст.

Ҷунин ваъз аз ҳар фарди бедордору худшиноси ҷомеаи мо тақозо менамояд, ки хушғириву зиракии сиёсиро аз даст надиҳанд, ба таълиму тарбияи фарзандон муносибати ҷиддӣ намоёнд ва дар роҳи химояи давлатдорӣ миллиамон ҳамеша омода бошанд.

Мо то имрӯз марҳалаи бисёр мураккаби ташаккули давлатдорӣ миллии худро асосан ба анҷом расонидем ва бисёр мушкилотро, ки ҳоси як давраи таърихӣ буданд, ҳал кардем. Вале дар бобати мустақаму пойдор нигоҳ доштани истиклолияти давлатӣ ва афзун намудани дастовардҳои он бояд дахсолаҳо заҳмат кашем.

Ин масъала дастури рӯзмара ва ҳаётан муҳимми фаъолияти ҳар фарди бонангу номус ва ватандору ватандӯст мебошад.

Солҳои охир мо шохиди он ҳастем, ки баъзе доираҳои манфиатҷӯ бо роҳи таъсиррасонии иттилоотӣ ва бо истифода аз ноогоҳии мардум, махсусан ҷавонон, ваъзи сиёсӣ ва иқтисодиву иҷтимоӣ баъзе кишварҳои бисёр хатарнок гардониданд, ҳатто баъзе давлатҳоро аз байн бурда истодаанд.

Даҳолати рӯиросии доираҳои манфиатдорро ба равандҳои дохилӣ мо дар замони ҷанги таҳмилии шаҳрвандӣ саҳт эҳсос мекардем ва ҷунин бозҳои геосиёсӣ абарқудратҳоро имрӯз дар ҷаҳон кишварҳои ҷаҳон мушоҳида менамоем.

Бо дарназардошти вазъи ҷаҳони муосир баланд бардоштани маърифати сиёсату ҳуқуқӣ ва боз ҳам таҳким бахшидани худшиносиву худогоҳии миллии мардум, ҳусусан, наврасону ҷавонон аз ҷумлаи масъалаҳои муҳимми марҳалаи рушди қунӣ давлатдорӣ ба ҳисоб меравад.

Дар ҷунин марҳалаи ҳассос хифзи Тоҷикистони озоду соҳи-

бистиклол, ваҳдати миллий ва амниятӣ суботи он ҳамчун вазифаи меҳварӣ ва асосии мо боқӣ мемонад.

Шоҳидони воқеаҳои ҷанги шаҳрвандӣ, яъне насли қалонсоли мо, ки даҳшати ҷанги дохилӣро бо ҷашми худ дидаанд, арзишу қимати сулҳу ваҳдатро хуб дарк мекунанд.

Бинобар ин, мо бояд арзиши сулҳу ваҳдати миллиро ҳамчун фарҳанги зиндагии мардум боз ҳам густириш диҳем.

Мо бояд дар замири насли ҷавон ҳисси баланди миллий, эҳсоси худшиносиву ватандӯстӣ, ахлоқи ҳамаи, сабру таҳаммул, омӯзиши илму дониш ва касбу ҳунароҳои муосир, ҷиддияту заҳматдӯстӣ ва эҳтироми волаияти қонунро тарбия кунем, то онҳо тавонанд Ватани азизамонро ҳамчун намоёндогони сазовор ва арзандаи миллати қуҳанбунёди тоҷик дар арсаи ҷаҳон ба таври шоиства муаррифӣ намоянд.

Дар ин лаҳзаҳои идона бо ифтихор иброд мекорам, ки ман ба иродаи қавӣ, нерӯи созанда ва хиради азалии мардуми сарбаланди тоҷик эътибор додам.

Аз ин лиҳоз, дар назди қулли сокинони шарафманди Тоҷикистон, ки аз оғози истиклолият то имрӯз ҳамаи мушкилоту маҳрумӣҳои саҳту сангини зиндагӣ, ҳусусан, даҳшату фоҷиаҳои давраи ҷанги шаҳрвандиро босаброн таҳаммул карда, ба хотири таъмини сулҳу оромӣ, суботи сиёсӣ, ваҳдати миллий ва пешрафти сарзамини аҷдодӣ бо сарҷамъӣ ва умед ба фардои ободу осуда заҳмат кашиданд, сари таъзим фуруд меорам.

Ҳамчунин, бо арзи сипос ба қулли сокинони кишвари маҳбубамон изҳор менамоем, ки мо хизматеро, ки то имрӯз ба ҳалқи азизи Тоҷикистон қардем, миннат намекунем. Баръакс, ҳар қор, ки анҷом додем, ба хотири адои қарзи фарзандӣ дар назди Ватан — Модар боду ва минбаъд низ тамоми донишу таҷриба ва саъю талоши худро дар ин роҳ бедареғ сарф хоҳем кард.

Мо ҳанӯз мушкилоту камбудии ҷиддӣ дорем ва ба хотири ҳалли онҳо бояд дахсолаҳо заҳмат кашем.

Итминонам қомил аст, ки дар оянда наздик мо ҳама якҷо, бо заҳмати содиқонаву софдилонаи худ, ҳамаи мушкилоти ҷомеа ва давлатамонро тадриҷан бартараф мекунем.

Мову шумо аз сангинтарин имтиҳони таърихӣ ва рӯзҳои ҷурҷурталоми эъморӣ давлатдорӣ миллиамон гузашта, имрӯз ба сулҳу суботи қомил расидем ва ин дастоварди ноҳилии халқамонро ҷун гавҳари бебаҳо хифз мекунем.

Бовар дорам, ки минбаъд низ ҳар як фарди бонангу номус ва фарзандони худогоҳу худшиноси Ватан дар роҳи таҳкими истиклолият, ваҳдати миллий ва хифзи манфиатҳои Тоҷикистони азизамон бештар талош варзида, барои бартараф намудани мушкилоти мавҷуда ва дар ин замина таъмин кардани зиндагии шоистваи мардум саҳми арзандаи ҳешро мегузоранд.

Бори дигар ҳамаи шумо, хозирини ғиромӣ ва тамоми ҳамватанони азизро ба ифтихори ҷашни мубораки қорҷақсаи Иҷлосияи сарнавиштасози Шӯрои Оли табрик гуфта, орзу менамоем, ки дар сарзамини аҷдодамон - Тоҷикистони азиз офтоби сулҳу сафо ҳамеша дурахшон ва аз нуру зиёи он замири ҳар як фарди Ватан ҷойгоҳи ваҳдати миллий, ободиву осудагӣ ва хушбахтии ҷовидонӣ бошад!

Саодати ҳамешагӣ насибатон бод, ҳамдиёрони азиз!

Чанде пеш дар Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С.Айнӣ чаласаи раёсати навбатии Кумитаи иттифоқи касабаи кормандони маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон баргузор гардид, ки дар катори дигар масъалаҳо рафти чамъбасти истироҳати тобистонаи кӯдакон ва наврасон дар соҳаи маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соли 2017 мавриди баррасӣ қарор гирифт. Ҳайати эҷодии мохномаи «Ҳомии омӯзгор» тасмим гирифт, ки бо сармухосиби кумита Икром Хучаев, ки дар назди иштирокдорон оид ба масъалаи баррасишаванда ҳисобот дод, суҳбате анҷом диҳад, ки фишурдаи он манзури хонандагон гардонида мешавад.

сабаи кормандони маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон дар 5 баст 1616 нафар кӯдак ва наврасро аз оилаҳои камбизоат, кӯдакони ятиму бепарастор, қобилияти фавқулодадошта ва 334 нафар омӯзгору кормандони соҳаи маорифро аз тамоми макотиби ноҳияҳои тобеъи марказ, шаҳри Душанбе ва вилояти Хатлон ба истироҳату солимгардонӣ фаро гирифт, ки аз ин 295 нафар духтар ва 1321 нафар писар мебошад.

Кайд қардан қолиби тавҷух аст, ки баъди фароҳам овардани шароити мусоиди истироҳату фароғат дар мавсими тобистони соли 2017 нисбат ба солҳои қаблӣ 400

маорифи шаҳри Душанбе нақшаи чорабиниҳо тартиб дода, доир ба амалӣ гардидани он фаъолияти худро равона намуд.

Тибқи фармоиши сардори сарраёсати маорифи шаҳри Душанбе бошад, дар истироҳатгоҳҳои беруназшаҳрии «Зимчуруд» (Шохмансур), «Гулхан» (Сино), «Шарора» (И.Сомонӣ), «Орзу» (Фирдавсӣ), ки дар тавозуни шӯъбаҳои маорифи ноҳияҳои шаҳри Душанбе мебошанд, қорҳои ободониву сохтмонӣ, таъмиру барқароркунӣ, таҷхизонидани биноҳо, майдончаҳои варзишӣ, хавзҳои шиноварӣ, кабудизоркунӣ ба роҳ монда шуда, ҳамчунин, майдончаҳои тандурустиву солимгардонии на-

Дар қиёс ба ноҳияҳои шаҳри Душанбе, ваъз дар дигар шаҳру ноҳияҳо каме ранги

И.ХУҶАЕВ: ДАР БАРОБАРИ МУВАФФАҚИЯТҲО КАМБУДИҲО НИЗ ҚОЙ ДОРАНД

- Сараввал, мехостем оид ба теъдоди истироҳатгоҳҳо, ки дар соли 2017 фаъолият доштанд, маълумот медедед?

- Кумитаи иттифоқи касабаи кормандони маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи талаботи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3 июли соли 2017, тахти №336 ва Қарори Раёсати Кумитаи иттифоқи касабаи кормандони маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 16 майи 2017 № 2/2 «Дар бораи ташкили истироҳати тобистонаи кӯдакон ва наврасон дар соли 2017 чихати ташкили саривактии дурӯст ва хуб ба роҳ мондани истироҳати тобистонаи кӯдакон ва наврасон ба кумитаҳои иттифоқи касабаи кормандони маориф ва илми вилоят ва шаҳру ноҳияҳо дастуру супориш дода, онҳоро вазифадор намуд, ки дар мавсими тобистона ҳарчӣ зиёдтар кӯдакону наврасонро ба солимгардонӣ фаро гирифта, диққати асосиро бештар барои ба таври роӣгон ба истироҳат фарогирии кӯдакони ятиму бепарастор, оилаҳои камбизоат, хонандагону наврасони қобилияти фавқулодадошта равона созанд.

Аз рӯи маълумотҳои чамъбасти ташкилотҳои иттифокҳои касаба дар мавсими имсола барои мутаҷаққилона гузаронидани истироҳати тобистонаи кӯдакон ва наврасон, дар маҷмӯъ 38 истироҳатгоҳи беруназшаҳрӣ, 1715 майдончаи солимгардонии наздимактабӣ, 301 майдончаи солимгардонии истироҳатию-мехнатӣ, 3 майдончаи варзишию солимгардонӣ, 290 майдончаи солимгардонӣ барои хонандагони синфҳои 9-10, 63 майдончаи варзишию бехдоштӣ ташкил карда шуд.

- Дар идомаи савол, мегуфтед, ки дар ин истироҳатгоҳҳо чанд нафар ба истироҳату фароғат қалб гардид.

- Дар мавсими имсола, дар маҷмӯъ, дар ҳамаи намуҳои истироҳатгоҳҳо 194792 нафар, аз он ҷумла, 65285 нафар духтар, 9189 нафар ятиму бепарастор, 32642 нафар аз оилаҳои камбизоат, 13188 нафар қобилияти фавқулодадошта ба истироҳату фароғат фаро гирифта шуда, аз ҳисоби иттифокҳои касаба 1439744 со-

монӣ, маблағҳои мақомотҳои иҷроияи ҳокимияти давлатии вилоятӣ, шаҳру ноҳияҳо ва ҳукуматҳои маҳаллӣ 2848088 сомонӣ, вазорату ташкилотҳо 438190 сомонӣ, кумитаҳои соҳавӣ 218400 сомонӣ, Вазорати молия 200000 сомонӣ, мададгориҳои алоҳида ва сарпарастон 162294 сомонӣ, волидайн 1156229 сомонӣ қуддо гардидаанд.

- Истироҳатгоҳи «Чайка»-и назди Кумитаи иттифоқи касабаи кормандони маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон аз истироҳатгоҳеост, ки сол аз сол теъдоди истироҳаткунандагон дар он меафзояд. Мехостем, доир ба фаъолияти ин истироҳатгоҳ маълумот медедед?

- Кумитаи иттифоқи касабаи кормандони маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон то саршавии таътил барои қабули кӯдакон ва наврасон дар истироҳатгоҳи беруназшаҳрии «Чайка» нақшаи чорабиниҳо таҳия намуда, чихати таъмири капиталии хонаи истироҳатӣ, азнавсозии майдончаи варзишӣ, таъмири қорҳои ошхона, роҳравҳо, кабудизоркунӣ гирду атроф ва бо чихозҳои нав таъмин намудани истироҳатгоҳ омодагӣ гирифта, ба ин мақсад, дар маҷмӯъ зиёда аз 452575 сомонӣ маблағ хароҷот намуда аст.

Истироҳатгоҳи «Чайка»-и назди Кумитаи иттифоқи ка-

нафар зиёд ба истироҳат фаро гирифта шуд.

Аз ҳисоби маблағҳои Вазорати молия қуддогардида дар мавсими истироҳати тобистонаи соли 2017 дар истироҳатгоҳи «Чайка» 187 нафар ятиму бепарастор ва 101 нафар аз оилаҳои камбизоат аз мактаб-интернатҳои Шаҳринав, Нуробод, Ҳисор, Рудақӣ, Турсунзода ва вилояти Хатлон солимгардонидани шуда, ба вилояти Суғд барои ба истироҳат фаро гирифтани 30 нафар ятиму бепарастор маблағи 15000 сомонӣ аз кумитаи ҷумҳуриявӣ қуддо карда шуд.

- Раванди фарогирии хонандагону наврасон дар дигар истироҳатгоҳҳои шаҳру ноҳияҳо чӣ гуна буд?

- Бо мақсади иҷрои қарори раиси шаҳри Душанбе аз 30.03.2017 №137 «Оид ба ташкили истироҳати тобистонаи кӯдакон ва наврасон дар соли 2017» ва фармоиши вазирӣ маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 10 мартӣ соли 2017 тахти № 741 «Оид ба ташкили истироҳати тобистонаи кӯдакон ва наврасон дар соли 2017» истироҳати тобистонаи кӯдакон ва наврасон дар истироҳатгоҳҳои беруназшаҳрӣ ва майдончаҳои тандурустиву солимгардонии назди муассисаҳои таълимии шаҳри Душанбе Кумитаи иттифоқи касабаи

зи муассисаҳои таълимие, ки дар онҳо ташкилу баргузори истироҳати тобистонаи кӯдакону наврасон пешбинӣ шуда буд, барои қабули кӯдакону наврасон омода карда шуд.

Дар истироҳатгоҳҳои номбурда чорабиниҳо ва вохӯриҳо бо шоирону нависандагон, чорабиниҳои тарбиявӣ, фароғатию варзишӣ, мусобикаҳои шашмақо шохмот, волейбол ва футбол гузаронидани шуда, ғолибон бо тӯхфаҳои хотиравӣ кадр карда шуданд. Инчунин, дар ҳамкорӣ бо сарраёсати маорифи шаҳр озмуни «Истироҳатгоҳи бехтарини беруназшаҳрӣ» дар байни қор истироҳатгоҳҳои беруназшаҳрӣ: «Шарора», «Зимчуруд», «Гулхан», «Орзу» гузаронидани шуд.

Бояд кайд намуд, ки роҳат барои истироҳати кӯдакону наврасон дар ҳамаи истироҳатгоҳҳо роӣгон буда, аз ҳисоби волидайн маблағ пардохт карда нашудааст. Дар соли 2017 дар 4 истироҳатгоҳи беруназшаҳрӣ 2490 нафар, дар 35 майдончаи солимгардонии назди муассисаҳои таълимӣ 4400 нафар, 142 нафар дар истироҳатгоҳи беруназшаҳрии «Чайка», 120 нафар хонандагони болаёқати Маркази рушди истеъдодҳо, 50 нафар тарбиягирандагони мактаб-интернатҳо, чамъ 7202 нафар кӯдак ва наврас ба истироҳат фаро гирифта шудаанд, ки нисбат ба соли 2016 842 нафар зиёд мебошад.

дигар дорад. Масалан, тибқи нақша дар истироҳатгоҳи беруназшаҳрии «Ҳамсафар»-и шаҳри Ваҳдат бояд 400 нафар ва дар 117 майдончаи солимгардонии назди муассисаҳои таълимӣ 4290 нафар кӯдаку наврас ба истироҳат фаро гирифта мешуданд. Аммо бо сабаби қуддо нагардидани маблағ ва маҳдуд будани имкониятҳои молиявӣ дар истироҳатгоҳи беруназшаҳрии «Ҳамсафар» ҳамагӣ 52 нафар ба маблағи 4000 сомонӣ аз ҳисоби волидайн ва дар 24 муассисаи таълимӣ ба теъдоди 756 нафар бо додани як вақт хӯроқи гарм ба истироҳат қалб карда шуданд.

Бо дастгирии Сафорати ИМА дар дараи Ромит 320 нафар кӯдаку наврас дар 12 муассисаҳои таълимӣ ба истироҳат қалб карда шуда дар давоми истироҳат ба маводҳои зарурӣ, либоси варзишӣ таъмин ва ба омӯзиши забони англисӣ қалб карда шудаанд. Ҳамзамон бо дастгирии ташкилоти байналмилалӣи давлати Корея бо номи «Ҳамсоияи нек» зиёда аз 80 нафар хонандаи синфҳои 5-6 дар дараи Камароби ноҳияи Рашт қалб карда шуданд. Дар заводи «Пилла»-и шаҳри Ваҳдат 70 нафар хонандаи синфи 10-ум ба истироҳати мехнатӣ дар ҳаҷми аз 2 то 4 соат мехнат намуда, дар як моҳ аз 70 то 100 сомонӣ музди маош гирифтанд. Дар умум, аз ҳисоби хонандагони муассисаҳои таълимии шаҳри Ваҳдат дар мавсими имсола 1349 нафар ба истироҳати тобистона қалб карда шудаанд.

Кумитаи иттифоқи касабаи кормандони маорифи ноҳияи Шаҳринав дар таътили тобистонаи соли 2017 ҳамагӣ 2705 нафар хонанда, аз ҷумла 110 нафар дар лагерҳои беруназшаҳрӣ, дар 6 муассисаи таълимӣ бо фарогирии 365 нафар, 2200 нафар дар лагерҳои истироҳатию мехнатӣ ва 30 нафар дар лагерҳои солимгардонӣ барои хонандагони синфи 9-10 қалб карда шудаанд, ки маблағгузори аз ҳисоби бучаи маҳаллии ҳокимияти давлатии ноҳия роҳандозӣ шудааст.

Кумитаи иттифоқи касабаи кормандони маориф ва илми ВМКБ дар якҷоягӣ бо раёсати маориф ва илми вилоят дар лагери беруназшаҳрии Сағирдашти ноҳияи Дарвоз дар 2

баст 140 нафар хонандаро ба истирохату солимгардонӣ фаро гирифтанд. Дар истирохатгоҳи «Зинг»-и ноҳияи Ванҷ 139 нафар, дар истирохатгоҳи «Насими Ғунд»-и ноҳияи Шугнон дар як баст 80 нафар, дар истирохатгоҳи «Нур»-и ноҳияи Ишқошим 120 нафар, дар истирохатгоҳи «Шаблез»-и ноҳияи Роштқалъа 140 нафар, дар истирохатгоҳи «Умед»-и ш.Хоруғ 300 нафар истирохат намудаанд.

Дар вилояти Суғд бошад, дар мачмӯъ 525 лагери истирохатию солимгардонии наздимактабӣ, 12 лагери беруназшаҳрӣ, 150 лагери истирохатӣ-мехнатӣ, 16 лагери варзишию солимгардонӣ, 207 майдончаи солимгардонӣ, 186 лагер барои хонандагони синфҳои 9-10 фаъолият намуданд. Бояд қайд намуд, ки соли чорӣ пешравихо низ дар самти қабули кӯдакону наврасон дар вилоят хеле назаррас буд. Қисми зиёди лагерҳои беруназшаҳрӣ ва наздимактабӣ кӯдакону наврасонро аз нақша зиёд қабул намудаанд.

Аз ҷумла, дар Маркази солимгардонии «Суғд», ки тобӯъ ба Кумитаи иттифоқи касбаи кормандони маориф ва илми вилояти Суғд мебошад, мувофиқи нақшаи пешакӣ 450 нафар бояд ба истирохат фаро гирифта мешуданд. Дар натиҷаи андешидани чораҳои мушаххас аз тарафи кумитаи вилоятӣ ин нишондиҳанда ба 780 нафар расонида шуд.

Бо вучуди ҳамаи ин, камбудихо низ кам набуданд. Санҷишҳо нишон доданд, ки дар баъзе аз лагерҳои беруназшаҳрии соҳаи маориф омодагиро ба таври зарурӣ ба роҳ монда нагуфтаанд. Аз ин лиҳоз, шумораи нафарони истирохаткунанда аз рӯи нақшаи пешакӣ ба истирохат фаро гирифта натавонистанд. Масалан, бо сабаби қорҳои таъмирию ташкилӣ ба анҷом нарасидани лагерҳои беруназшаҳрии «Сиёвӯш»-и ноҳияи Мастҷох аз 80 нафари дар нақша буда танҳо 51 нафар, лагери беруназшаҳрии «Чашма»-и ноҳияи Зафаробод аз 300 нафари дар нақша буда танҳо 150 нафар, лагери беруназшаҳрии «Уқобак»-и шаҳри Истиклол аз 270 нафари ба нақша гирифташуда 131 нафарро ба истирохат фаро гирифтаанд.

Кумитаи иттифоқи касбаи кормандони маориф ва илми вилояти Хатлон низ ҷиҳати омодагӣ ва ташкили истирохати тобистонаи кӯдакону наврасон қорҳои муайяноро ба анҷом расонид. Яъне, як қатор шаҳру ноҳияҳо ҷиҳати ташкили истирохати кӯдакону наврасон дар истирохатгоҳҳои беруназшаҳрӣ дар бастҳои I, II ва III истирохати кӯдакону наврасонро аз ҳисоби маблағи суғуртаи иҷтимоии муассисаҳои маориф таъмин кардаанд. Дар ин самт кумитаҳои иттифоқи касбаи кормандони маорифи шаҳрҳои Кӯрғонтеппаю Сарбанд, ноҳияҳои Ҷалолоддини Балхӣ, Дустӣ, Чайқӯш, Шайхритуз, Абдурахмони Чомӣ, Ёвон, Темурмалик, Шамсиддини Шохин, Ховалинг фаъолияти хуб нишон доданд.

Вале қайд намудан зарур аст, ки нақшаи пешбинишудаи фарогирии кӯдакону наврасон ба истирохатгоҳҳои беруназшаҳрӣ дар се басти аввал иҷро нагардид. Аз 530 нафари ба нақша гирифташуда танҳо 187 нафар ба истирохат фаро гирифта шудааст.

Фаъолияти кумитаҳои иттифоқи касбаи кормандони маорифи шаҳри Кӯлоб, ноҳияҳои Бохтар, Вахш, Панҷ ва Фархор дар ин самт суғурта, онҳо аз нақша хеле кам кӯдакону наврасонро ба истирохат фаро гирифтаанд. Фаъолияти Кумитаҳои иттифоқи касбаи кормандони маорифи ноҳияҳои Кубодиён, Носири Хусрав, Балҷувон ва Кумитаи муттаҳидаи иттифоқи касбаи кормандони Коллеҷи омӯзгорӣи шаҳри Кӯрғонтеппа дар ин ҷода ғайриқаноатбахш мебошад.

Дар тамоми давраи истирохати тобистона Кумитаи иттифоқи касбаи кормандони маориф ва илми вилояти Хатлон ба истирохатгоҳи беруназшаҳрии «Чайқӯш» 391 нафар ва аз ҳисоби маблағи суғуртаи иҷтимоӣ ба истирохат дар истирохатгоҳҳои беруназшаҳрӣ 446 нафарро ба истирохат фаро гирифтааст.

Аз рӯи маълумотҳои пешниҳоднамудаи кумитаҳои иттифоқи касбаи кормандони маорифи шаҳру ноҳияҳо тобистони соли равон дар ҳамаи намуи истирохатгоҳҳо дар шаҳру ноҳияҳои вилоят 83991 нафар кӯдаку наврас ба истирохат фаро гирифта шудааст. Аз ҷумла, дар истирохатгоҳҳои рӯзонаи солимгардонии назди муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ 26326 нафар, варзишию бехдошти 4274 нафар, истирохатию мехнатӣ 5107 нафар, лагерҳои солимгардонӣ барои синфҳои 9-10 6320 нафар ва истирохатгоҳҳои беруназшаҳрӣ 938 нафар ба истирохат фаро гирифта шудаанд.

- Кумитаи иттифоқи касбаи кормандони маориф ва илми дар оянда чӣ нақшаҳо дорад?

Иттифоқҳои касбаи соҳаи маориф тасмим гирифтааст, ки минбаъд дар якҷоягӣ бо мақомотҳои ҳукуматҳои маҳаллӣ, ташкилоту идораҳои дахлдор, мададгори алоҳида (сарпарастон), волидайн барои ташкили дурусти истирохати тобистонаи кӯдакону наврасон ва самаранок гузаронидани қорҳои тарбиявӣ, риояи низомии санитарии гигиенӣ, таъмин намудани лагерҳо бо кормандони педагогӣ ва духтурон чораҳои зарурӣ андешида, диққати асосиро ба ташкили истирохат ва солимгардонии кӯдакону наврасон, фарогирии кӯдакони ятиму бепарастор, маъюбон, кӯдакону наврасони қобилияти фавқулодадошта ва кӯдакони оилаҳои камбизоат равона созад.

Ҳарчанд ҷамъбасти ташкили истирохати тобистона ва солимгардонии кӯдакону наврасон дар соли чорӣ нишон дод, ки чорабиниҳои ба нақша гирифташуда натиҷаҳои дилхоҳ доданд ва вазъи истирохату солимгардонӣ, ҳолати санитарии гигиенӣ ва таъмини маводҳои хуроқа нисбатан бехтар гардидааст, аммо боз масъулинро зарур аст, ки дар солҳои оянда то оғози мавсими таълими тобистона ҳайти кормандон ва мураббӣро бо талаботҳои стандарти давлатӣ мутобики нақшаю барнома аз курсҳои омӯзишӣ гузаронида, соҳиби шаҳодатнома намуда, барои қор ба истирохатгоҳҳо сафарбар наоянд.

-Ташаккур барои сухбат.

«ҲОМИИ ОМУЗГОР»

МАВҶЕИ ОМУЗГОР БАЛАНД МЕГАРДАД

14-уми ноябри соли чорӣ дар Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон «Созишномаи коллективии соҳавӣ барои солҳои 2015-2017», ки байни Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Кумитаи иттифоқи касбаи кормандони маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон ба имзо расидааст, баррасӣ гардид. Дар он раиси Федератсияи иттифоқҳои касбаи мустақили Тоҷикистон Қодири Қосим, раиси Кумитаи иттифоқи касбаи кормандони маориф ва

шаҳрӣ, 50 кумитаи ноҳиявӣ, 39 кумитаи муттаҳидаи иттифоқи касба, 5116 ташкилоти ибтидоӣ, 243805 аъзои иттифоқи касба, аз ҷумла 52061 нафар донишҷӯё ба 226,5 нафар корманди озодро муттаҳид намуда, дар давоми се соли охир зиёдшавии аъзоён ба 6366 нафар расидааст. Дар умум Иттифоқи касбаи кормандони маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон дар байни кормандон ва хонандагону донишҷӯён 85,9 % аъзо мебошанд, - қайд кард Р.Одиназода.

вон», ки аз ҷониби Вазорати молия ва Вазорати маориф ва илм ва «Амонатбанк» тартиб дода шудааст, ба роҳ монда шавад.

Муовини раиси иттифоқи касбаи кормандони дастгоҳи марказии Вазорати маориф ва илм Ф.Ғаниева иттилоъ дод, ки аз ҷониби Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон бо дастгирии бевоситаи вазири маориф ва илм ва иттифоқи касбаи дастгоҳи марказии вазорат ба 20 нафар корманди вазорат ҷиҳати ҳава-

илми Ҷумҳурии Тоҷикистон Рамазон Одиназода, муовини якуми вазири маориф ва илм Раҳматулло Мирбобоев, муовини вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон Қодири Қосим иброз дошт, ки бо дастгирии Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти кишвар, мухтарам Эмомалӣ Раҳмон вазъи иҷтимоию иқтисодии омӯзгорон бехтар гардида, нуфузу эътибори онҳо сол то сол боло меравад.

Инчунин, Қ.Қосим пешниҳод намуд, ки бо мақсади мусоидат намудан ба шароити иҷтимоии мутахассисони ҷавон- аъзои иттифоқи касба фаъолиятро тақвият бахшида, пешниҳоди қарзҳои имтиёзноро барои омӯзгорони ҷавон тибқи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон (аз 3 майи соли 2006 №197) «Дар бораи муқаррар намудани имтиёзҳои барои омӯзгорони ҷа-

сманд ва дастгирӣ намудан хонаҳои хизматӣ қудо карда шуданд, ки айни замон дар онҳо кормандон бо оилаҳои худ зиндагӣ доранд.

- Айни замон, аъзои иттифоқи касбаи кормандони дастгоҳи марказӣ 137 нафарро ташкил дода, аз ин теъдод 75 нафар хизматчиҳои давлатӣ, 15 нафар корманди хизматрасон ва 47 нафар корманди муассисаҳои тобӯъ мебошанд,-қайд кард Ф.Ғаниева.

Дар охир, як қатор пешниҳод ҷиҳати ворид намудан ба «Созишномаи соҳавӣ байни Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Иттифоқи касбаи кормандони маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2018-2020» аз ҷониби иштирокдорон ироа карда шуд.

15 ноябри соли 2017 дар кумитаи иттифоқи касбаи кормандони маориф ва илми вилояти Хатлон бо иштироки фаъолони иттифоқи касбаи соҳа, олимону устодони муассисаҳои таҳсилоти олиӣ касбӣ, раисони ташкилотҳои иттифоқи касба ва донишҷӯён-гирандагонии стипендияи номии Иттифоқи касбаи кормандони маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон бахшида ба 25-солагии баргузори Иҷлосияи таърихӣ XVI-уми Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Рӯзи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мизи мудаввар доир гардид.

Мизи мудавварро бо сухани ифтитоҳӣ раиси кумитаи иттифоқи касбаи кормандони маориф ва илми вилояти Хатлон Ҳ.Раҳматов хусни оғоз бахшид. Дар баромади худ кайд намуд, ки баъди соҳибистиклол гардидани Ҷумҳурии Тоҷикистон вазъи мураккаби сиёсӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоӣ дар аввали солҳои навадум бамиёномада барои инкишофи муносибатҳои нави ҷамъиятӣ имконият намедод. Бесарумониро дар дохили кишвар

ИҶЛОСИЯИ САРНАВИШТСОЗ

боиси риоя нагардидани қонунгузорӣ ва дар натиҷа ғалаҷ гардидани фаъолияти ҳамаи шохҳои ҳокимияти давлатӣ, инчунин фарогирии бӯхрони иқтисодӣ иҷтимоӣ дар ҳамаи соҳаҳои ҷомеа гардид. Дар ҳамин шароит, барои таҳкими ҳокимияти давлатӣ, нигоҳдорӣ ва рушди истиқлолият, инчунин муайян на-

мудани самти минбаъдаи инкишофи давлатдорӣ навини тоҷикон Иҷлосияи XVI-уми Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон (даъвати дувоздаҳум) 16 ноябри соли 1992 даъват карда шуд. Иҷлосияи мазкур дар ҳаёти кишвар гардиши куллиро ба вучуд оварда, дар инкишофи давлатдорӣ навини тоҷикон нақши муҳим

бозид, минбаъд волоияти қонунро таъмин ва дар роҳи бо тарзи конституционӣ ҳал намудани масъалаҳои ҳаёти сиёсӣ ҷомеа мусоидат намуд. Яъне, Иҷлосия ба давраи нави фаъолияти кишварамон ибтидо гузошт.

Маҳз баргузори ҳамаи иҷлосия барои ба эътидол омадани вазъи сиёсӣ кишвар замина гузошта, дар як муддати кӯтоҳи таърихӣ дар тамоми соҳаҳои ҳаёти ҷамъиятӣ, аз ҷумла дар бахшҳои иқтисодӣ иҷтимоӣ, барномаҳои густириш ёфта то имрӯз амалӣ мегарданд. Аз ҷумла, дар ҳамаи иҷлосия бори аввал дар таърихи давлатдорӣ тоҷикон Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи иттифоқҳои касба, ҳуқуқ ва қафолатҳои фаъолияти онҳо» ва Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи муҳофизати меҳнат» қабул карда шуд.

Сипас, дар назди ҳозирин Аҳлидин Саидмунинов-декани факултети таърих ва

ҳуқуқ, номзади илмҳои педагогикаи Донишгоҳи давлатии Қўрғонтеппа ба номи Носири Хусрав дар мавзӯи «Аз таърихи Иҷлосияи XVI Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон», Рустам Казаков—мудир кафедраи таърихи халқи тоҷик, номзади илмҳои таърихи Донишгоҳи давлатии Қўрғонтеппа ба номи Н.Хусрав дар мавзӯи «Иҷлосияи сарнавиштсоз», Зеваршо Воҳидов-омӯзгори Донишқадаи энергетикаи Тоҷикистон дар мавзӯи «Иҷлосияи XVI-Иҷлосияи тақдирсоз», Раҳмонназ Давлатов-нозири ҳуқуқи Шӯрои иттифоқҳои касбаи вилояти Хатлон дар мавзӯи «Рӯзи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон рамзи садоқат ва вафодорӣ ба ватан» маъруза намуданд.

Дар атрофи маърузаҳои ироашуда дар байни иштирокдорони мизи мудаввар муколамаи пурмазмун оид ба аҳамияти таърихи Иҷлосияи сурат гирифт.

Кумитаи иттифоқи касбаи кормандони маориф ва илми вилояти Хатлон

МАСЪУЛИЯТИ МАКТАБУ ОИЛА БОЯД БАРОБАР БОШАД

Дар Паёми Пешвои миллат, Президенти кишвар, мухтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии ҷумҳурӣ (22 декабри соли 2016) дар баробари дигар масъалаҳои муҳим, ба соҳаи маориф низ таваҷҷуҳи зиёд зоҳир гардид.

Сарвари давлат зарурати баланд бардоштани сифати таълимро ба хотири тарбияи мутахассисони ҷавобгӯи талаботи замони муосир дар тамоми зинаҳои таҳсилот таъкид дошта, аз аҳли маориф ва волидайн тақозо намуданд, ки «диққати наврасон ва хонандагону донишҷӯёнро барои азбар намудани донишҳои муосир ҷалб намоянд, ба сатҳи азхудкунии фанҳои дақиқ бештар таваҷҷуҳ зоҳир кунанд, забонҳои хоричӣ ва омӯзиши технологияҳои иттилоотӣ коммуникатсиониро ба роҳ монанд ва ба касбомӯзии шогирдон фарзандон эътибори ҷиддӣ дода, онҳоро дар рӯҳияи донишомӯзиву меҳнатдӯстӣ тарбия намоянд».

Ба назари аввал, дар раванди таълиму тарбия хонандагонии муассисаҳои таълимӣ гӯё барои азбаркунии дониш ва омӯзиши технологияҳои муосир сафарбар гардидаанд, чун бештар аз нимаи рӯз дар мактаб машғул хастанду аз аксари фанҳои супоришҳои хонагӣ гирифтаанд, ки пас аз дарс низ машғул шудандро тақозо мекунад. Аз тарафи дигар, дар ихтиёр доштани компютери телефонҳои ҳамроҳ, дастрасӣ ба интернет чӣ дар хона ва чӣ дар китобхонаҳо раванди дарстайёркунии омӯзиширо бамаротиб осон мегардонад. Вале дарсазҳудкунии шогирдон, бахусус аз фанҳои дақиқ, забонҳои хоричӣ ва ошаной бо касбу ихтисосҳои замонавӣ ҳамоно боиси ташвишу эҳсоси ноқаноатмандии идае аз муаллимон аст.

Барои ин сабабу омилҳои зиёдеро метавон нишон дод, ки гӯё сатҳи донишандӯзии шогирдонии мактабҳо паст шудааст. Ба андешаи инчониб, саба-

би асли дар фосилагирии мактаб ва падару модарон аст. Аз таҷрибаи киёсии солҳои пешин ва имрӯза мебинем, ки солҳои охир ҳамкорихи мактабу волидайн ба таври дилхоҳ нест. Таваҷҷури ғалате пайдо шудааст, ки гӯё барои таълиму тарбияи наврасон танҳо мактаб масъул бошад. Ҳол он ки дар ҳолати фароҳам будани тамоми шароити мусоиди таҷхизоти кадрӣ дар мактаб ҳам, агар волидайн ба сифати таълими фарзандон бепарво бошанд, фаъолияти мактабро пурсамар пеш бурдан мушкил аст.

Оё ҳамаи волидайн дар хона ба рӯзномаи фарзанд назар мекунад? Ва ё меурсанд, ки ӯ аз ин ё он дарс ҷаро баҳои баланд гирифтааст ва ё баръақс? Оё иҷрои супоришҳои хонагӣ аз фанҳои алоҳида доштаи фарзандонро назорат намуда, дар ҳолати зарурӣ дар ҳалли он кумак мерасонанд? Ва ё ақаллан ҳафтае як бор ба мактаб рафта, бо роҳбарони таълимгоҳ ё муаллимон сухабат мекунад? Ба ин саволҳо ҷавоби мусбат ёфтанд гумон аст.

Пас, раванди таълиму тарбия «ҳаракати яктарафа» пайдо мекунад, яъне кӯшишҳои маъмурияти мактаб ва майлу хоҳишҳои омӯзгорони ташаббускор ҳам самаран дилхоҳ намедихад. Мазмун, фаъолияти кумитаҳои падару модарон ва ҳамкории онҳо аз баргузор намудани ҷаласаҳои тақвими фаротар рафта, бештар ҷанбаҳои мушаххаси қору шарикӣ домиро бояд касб намояд. Падару модарон новобаста аз вазъи иҷтимоӣ, сатҳи фаҳмишу биниши масъала, дар таълиму тарбияи фарзандон, бо донишҳои замонавӣ мусаллаҳ шудан, барои азхуд намудани асосҳои касбу ихтисосҳои замонавӣ онҳо бо мактаб бояд масъулияти баробар ба душ дошта бошанд.

Сухабатхон МИРЗОЕВ, муаллими забон ва адабиёти руси мактаби №62, ноҳияи И.Сомонӣ

АНДОЗА НИГАҲДОР, КИ АНДОЗА НАКУСТ...

Тайи даҳ соли амалӣ ғаштани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи танзими анъана ва ҷашну маросимҳои ҷумҳурии Тоҷикистон» бисёр мушкилоти иҷтимоие, ки зимин гузаронидани ҷашну маросимҳои мардумӣ ба миён меоманд, баргараф шуданд. Мутаассифона, имрӯз чӣ тавре Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, мухтарам Эмомалӣ Раҳмон зимин суҳанрониашон иброз доштанд: «Бо вучуди ҷораҳои то ба имрӯз андешидашуда ҳолатҳои пурдабада гузаронидани тӯю маъракаҳо ва ҳароҷоти бемаврид дар мамлакат ханӯз пурра аз байн наарафта, баъзе шахрвандон ханӯз ҳам расму ойинҳоро ҳамчун воситаи худнамоиву шуҳратпарастӣ истифода менамоянд, ки чунин рафтор ба табиати фарҳанги мардуми мо бегона ва муҳолифи қонун мебошад».

Дар ин ҳуҷҷати тақдирсоз муҳим он аст, ки давлат ва Ҳукумати кишвар бо назардошти пешниҳодҳои мардум бахри аз байн бурдани сатҳи камбизоатӣ, беҳбуд бахшидани вазъи некуаҳволии аҳоли, таъмини зиндагии шоиста саъю кӯшиш меварзанд. Ин ҷорабинихо яке аз амалҳои таъсирбахш оид ба сарфаи маблағҳои волидайн ва пешгирии сатҳи камбизоатии мардум мебошад. Ин аст, ки қабули қонуни мазкур аз тарафи давлатҳои ҳамсоя хуш истиқбол шуд.

Ба қавли Пешвои миллат, Сарвари давлат мухтарам Эмомалӣ Раҳмон «Беҳтар гардидани вазъи молиявии хонаводаҳо боиси таваҷҷуҳи бештар зоҳир кардани падару

модарон ба таълиму тарбияи фарзандон, касбомӯзӣ ва гирифтани маълумоти иловагӣ онҳо шудааст». Ҳамаин тавр, падару модарон имкондоранд, ки маблағҳои сарфашударо барои таҳлили фарзандон истифода намоянд.

Манфиати қонуни танзим аз он иборат аст, ки ҳангоми баргузори тӯюҳои арӯсӣ падару модарон бо маслиҳати тарафайн метавонанд бар ивази додани оши тӯю маблағи сарфашударо барои бехтар намудани шароити зиндагии навхонадорон истифода намоянд.

Дар ин самт, албатта, нақши мо, қонун калидӣ мебошад. Зеро тавре ки таҷрибаҳои нишон медиханд, бештари қонунҳои тоҷик бо мақсади худнамоишдихӣ ба исрофкорӣ роҳ медиханд. Дар тӯю маъракаҳо қонун байни худ рақобат менамоянд, ки дастархони кӣ бехтар асту либоси кӣ гаронабо ва ғайра. Маҳз ҳамаин рақобату таассуби беҳуда сабаб мешавад, ки оилаҳо пас аз маъракаҳо қарздор шуда, мардони хонавода маҷбуран роҳи муҳоҷиратро пеш гиранд.

Дар танзими тӯю маъракаҳо ҳар як шахс бояд аз рӯйи

мақоли «Андоза ниғаҳдор, ки андоза накуст» рафтор намояд. Қонунҳои тоҷик, ки аз қадим ҳамаҷун қонунҳои боҳираду дурандеш машҳур буданд, бояд ин сифатҳоро аз даст надиҳанд. Бояд ҳар яки мо дарк намоем, ки ҳавову ҳавас бар зарари худӣ мост. Риояи қонуни мазкур имкон медихад, ки ҳар як волидайн фардои фарзандон ва оиларо пеши назар оварда, аз рӯи имконият маърака орояд. Бояд мо, модарон, ба фарзандонамон аз ҳурдӣ сарфакориро омӯзонда, хислати худнамоишдихиву исрофкориро аз онҳо дур созем. Ҳамаи ин аз оилаву боғчаи мактаб оғоз ёфта, то ба балоғат расидани фарзанд идома меёбад.

Мушоҳидаҳо нишон медиханд, ки бештари мардум аз қабули қонунҳои розӣ буда, кӯшиш мекунад онро риоя намоянд. Пас аз гузашти 10 сол мардум ба ҳулоса омаданд, ки ин қонун ба нафъи онҳо мебошад.

Мавҷуда ҲАСАНОВА, омӯзгори муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №13-и ноҳияи Исмоили Сомонӣ ш. Душанбе

ҲАМОИШ

ОЯНДАСОЗОНИ МИЛЛАТ

Дар Паёми Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон (22 декабри соли 2016) таъкид гардид, ки ҷавонон бояд нисбат ба дигар кишрҳои ҷомеа бештар фаъол бошанд, ташаббусҳои созанда пешниҳод намоянд, рамзҳои давлатӣ, муқаддасоти миллӣ ва давлатдорҳои истиқлолиятро хифз кунанд, дар ҳаёти сиёсӣ иҷтимоии Тоҷикистон бо дасту дили гарм ва неруи бунёдгара на ширкат варзанд, амнияти давлат ва шарафу номуси ватандориро ҳимоя карда, худро аз ҳама хавфу хатарҳои номатлуби ҷаҳони муосир эмин нигоҳдоранд ва парчамбардори ин сарзамин, марзу бум ва кишвари муқаддасамон бошанд. Соли раван барои боз ҳам баланд бардоштани мавқею нуфузи ҷавонон қорҳои шоистае анҷом дода шуд. Ба ин муносибат дар ҷумҳурӣ шурӯъ аз муассисаҳои таълимӣ то дигар мақомоти ташкилотӣ чорабиниву ҳамоишҳои илмиву оммавӣ гузаронида шуданд. Ҳамин гуна як чорабинӣ бахшида ба Соли ҷавонон бо ташаббуси коллеҷи техникаю омӯзгории ноҳияи Рӯдакӣ дар Қасри фарҳанги ноҳия баргузор гардид. Дар даромадгоҳи Қасри фарҳанг дастовардҳои коллеҷ ва эҷодиёти донишҷӯён ба маърази тамошо гузошанд, ки шоистаи таҳсин мебошад. Баъдан ҳамоиш оғоз гардид. Дар он

намоёндогани коллеҷҳои шаҳри Душанбе, кумитаи ҷавонони ноҳия ва доираи васеи донишҷӯён иштирок карданд.

Директори коллеҷи техникаю омӯзгории ноҳияи Рӯдакӣ Начмуддин Ширинзода аз ғамхориҳои Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон суханронӣ намуда, иброз дошт, ки имрӯз барои таҳсил ва фаъолияти ҷавонон шароити мусоид фароҳам оварда шудааст. Аз ҷумла, дар коллеҷи мо низ барои таҳсил шароити созгор аст. Талашҳои пайвастаи ҷавонон дар рушди инкишофи ҷумҳуриамон бовар мекунонад, ки онҳо бо ҳисси баланди худшиносӣ худогоҳии миллӣ ва ифтихор аз Ватан дар оянда низ тамоми неруи хешро барои таҳкими сулҳу ваҳдати миллӣ, рушди минбаъдаи иқтисодиву иҷтимоии Ватани азизамон – Тоҷикистон равона месозанд.

Баъд аз он барномаи хунарӣ, ки фарогири шеъртарона дар васфи ватан, ҷавонӣ, ки аз тарафи донишҷӯёни коллеҷ омода гардида буд, таъби хозиринро болида гардонд.

Дар охир ба як қатор донишҷӯёни фаъол, ки дар озмунҳои гуногуни ҷумҳуриявӣ ноҳиявӣ ҷойҳои ифтихориро соҳиб гардида, обрӯи коллеҷро баланд бардоштаанд, ифтихорнома ва тухфаҳои пулӣ супорида шуд.

Н.ОХУНЗОДА

ҶАВОНОН ВА ТЕРРОРИЗМ

Терроризм зуҳуроти гуногунҷабҳаи ҷамъиятӣ буда, дорои таърихи дурудароз мебошад ва бо даҳшатангезии худ ҷомеаи ҷаҳониро ба ташвиш овардааст. Мувофиқи моддаи 179-и Кодекси ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон, терроризм содир намудани тарқиш, сӯхтор, тирпаронӣ аз силоҳи оташфишон ё дигар кирдоре, ки боиси хавфи марги одамон, расонидани зарари ҷиддӣ ба молу мулк ё ба миён омадани оқибатҳои дигари барои ҷамъият хавфнок мегардад, агар ин кирдор бо мақсади ҳалалдор сохтани амнияти ҷамъиятӣ, тарсондани аҳоли, ё расонидани таъсир ҷиҳати аз ҷониби мақомоти ҳокимият қабул намудани қарор, инчунин таҳдиди анҷом додани кирдорҳои зикршуда ба ҳамин мақсадҳо мебошад. Таҳдид мақсади дар шакли маъмуриёфод-агардидаи содир намудани акти террористӣ набуда, балки арзи қатъии мақсадест, ки аз ҷиддӣ ва ҳақиқӣ будани чунин мақсад шаҳодат медиҳад.

Мақсади ибтидоии терроризм ҳалалдор сохтани амнияти ҷамъиятӣ, тарсонидани аҳоли, ба воҳима ва таҳлӯқа овардани одамон равона шуда, тавассути он ба мақомоти давлатӣ фишор оварда мешавад. Чунин ҳаракатҳо мақсади ниҳоии ҷиноятқоронро чун маҷбур сохтани мақомоти давлатӣ барои қабули қарори ғайриҳуқуқӣ, ки ба манфиати онҳост ва бо мақсади резонидани обрӯ ва манзалати мақомоти давлатӣ равона карда мешавад, ифода мекунад. Шаҳсе, ки дар омода сохтани кирдори террористӣ иштирок дорад, агар мақомоти давлатиро сари вақт огоҳ созад ё бо роҳи дигар содир гаштани кирдори террористиро пешгирӣ кунад ва агар дар ҳаракатҳои ин шахс дигар тарқишҳои ҷиноят мавҷуд набояд, аз ҷавобгарии ҷиноятӣ озод карда мешавад.

Имрӯз оромиву суботи ҷомеаи ҷаҳониро ташкилу ташаққули гурӯҳҳои экстремистӣ террористӣ таҳдид менамояд. Барои бомуваффақият амал кардан алайҳи ифротгарӣ (экстремизм) ва пешгирии он дар ҷомеаи ҷаҳонӣ ҷиноятии ин зуҳуротро донишҷӯён ва фаҳмидан зарур аст.

Мафҳуми ифротгарӣ дар Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон

«Дар бораи мубориза бар зидди ифротгарӣ» аз 8 декабри соли 2003 муайян карда шудааст, ки тибқи он экстремизм – ин изхори фаъолияти ифротии шахсонӣ ҳуқуқӣ ва воқеӣ ба даъвати нооромӣ, дигарқунии соҳти конститусионӣ дар давлат, ғасби ҳокимият ва аз худ намудани салоҳиятҳои он, ангеzonидани наҷодпарастӣ, миллатгарӣ, бадбинии иҷтимоию мазҳабӣ мебошад.

Тибқи банди 5-уми Қарори Пленуми Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҷрибаи баррасии парвандаҳои ҷиноятӣ марбут ба ташкилотҳои экстремистӣ – террористӣ» аз 31 августи соли 2007, № 7 тахти мафҳуми ташкили иттиҳодияҳои экстремистӣ ҳаракатҳои фаҳмида мешаванд, ки кирдори шахс ё гурӯҳи шахсон барои таъсис додани чунин иттиҳод, ҷалб намудани аъзоёни он, таҳияи оиннома ва барнома, муайян намудани сохтор ва вазифаҳои функционалии ҷузъу томҳои он, тайёр кардани маводи тарғибиву ташвиқотӣ, шумораи аъзои чунин ташкилот, ташкили вохидҳои марказӣ ва минтақавӣ, ташкили тарзи фаъолияти чунин иттиҳод ва манбаи моддии фаъолияти он равона карда шудаанд.

Қобили зикр аст, ки қӯдакони, наврасон ва ҷавонон табақҳои муҳими ҷомеа буда, андешидани тадбирҳои судманд баҳри некуаҳволии онҳо ҳамеша тахти диққати Ҳукумати ҷумҳурӣ қарор дорад. Ҷавонон ояндаи миллати тоҷик буда, ҳамеша аз ҷониби Пешвои миллат, Сарвари давлат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дастгирӣ меёбанд. Чунин дастгириҳо ва ғамхориҳо буд, ки аз ҷониби Сарвари давлат соли 2017 Соли ҷавонон эълон шуд. Ғайр аз ин ҳар сол санаи 23 май дар ҷумҳурӣ Рӯзи ҷавонон бо иштироки бевоситаи Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти мамлакат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ҷашн гирифта мешавад.

Яке аз самтҳои сиёсати пешгирифтаи Пешвои миллат ва Ҳукумат дастгирии насли наврас ва ҷавонон буда, баҳри донишомӯзӣ ва касбомӯзӣ онҳо қувваӣ худро дарёф намендоранд, то ҷавонон соҳибилму

соҳибистеъдод гардида, баҳри ободии халқу ватани худ хизмати беназир анҷом диҳанд. Аммо новобаста ба ҳама саъю кӯшишҳои давлату ҳукумат дар ҷомеаи падидаҳои манфии гавриданӣ ҷавонон ба ҳар гуна хизбу ҳаракатҳои бегона, даст задан ба ҷиноятҳои дорои ҳаракати террористиву экстремистӣ дошта, нашъамандӣ ва дигар намуди ҷиноятҳо ба ҷашм мерасад, ки ин аз шури паст ва тарбияи нодурусти онҳо шаҳодат медиҳад. Ҷӣ тавре Сарвари давлат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон борҳо таъкид намуданд, зиракии сиёсии ҷавонон ва қулли мардуми Тоҷикистон омилҳои амнияти миллӣ, дифои ваҳдати миллӣ, худшиносии миллӣ, дарки ҳисси ватандӯстӣ, ватанпарварӣ, ҳештаншиносӣ ва волияти қонунҳо мебошад.

Имрӯз, ки ҷумҳурии соҳибистиклоламон дар роҳи сохтани ҷомеаи де-мократии ҳуқуқбунёд ва дунявӣ қарор до-рад, тарбияи ватанпарастии ҷавонон ягона роҳе мебошад, ки дар роҳи расидан ба ин мақсад моро ёрӣ мерасонад. Пешвои миллат Эмомалӣ Раҳмон сиёсати давлатии ҷавоноронро яке аз рухҳои аввалиндараҷаи сиёсати Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон шуморида, таъкид мекоранд, ки: «Ҷавонон нерӯи фаъоли боғайрат, қувваи созандаи ҷомеаи моро ташкил медиҳанд. Онҳоро хуб тарбия кар-дан ва ба роҳи дурусти зиндагӣ хидоят кардан вазифаи муқаддаси ҳамаи аъзои ҷомеа аст. Зеро ҷавонон ободгарони Ватан, соҳибони ояндаи Тоҷикистони мустақилу демократӣ ва тақягоҳи боэътимоди давлати соҳибистиклол мебошанд». Пас, вазифа ва масъулияти мо, ҷавонон, дар роҳи расидан ба ормони миллӣ сол аз сол зиёд мешавад. Аз ин рӯ, бояд кӯшиш кунем ва донем, ки оянд-даи ин давлати соҳибистиклол ва миллат ба мо вобастааст. Ҷӣ хеле ки Пешвои миллат дар ҳар барома-дашон таъкид мекунад: «Ояндаи ҳар як давлату ҷомеа ба насли ҷавон, насле, ки масъулияти фардои Ватану миллат ба дӯши онҳо гузошта мешавад, вобаста мебошад».

Моҳира ХУДОНАЗАРОВА,
омӯзгори МТМУ № 45,
ноҳияи Фирдавӣ

АЗ ГУРҶҶОИ ИФРОТӢ ХУДРО ДУР ГИРЕМ

Аз ҷавонон ба ҷаҳон номи нақӯ менамояд,
Фасли гул мегузарад лаззати бӯ менамояд.

Мо имрӯзҳо аз тариқи васоити ахбори омма мебинем, ки дар кишварҳои мухталифи дунё аксаран ҷавонон ба гурӯҳҳои ифротгаро шомил мегарданд. Мутаассифона, аз кишвари ободу озоди мо низ ба ҷӣ сабаб бошад, ки чанде аз ҷавонон ба ин гурӯҳҳо дохил шуданд ва ҷомеаро ба ташвиш оварданд. Оё ин ҷавонон фаромӯш кардаанд, ки ояндаи неку шуқуфои ҳар як давлату миллат дар дасти худӣ онҳо, ҷавонон аст?

Таҳлилҳои нишон медиҳанд, ки бозингарони сиёсӣ гурӯҳҳои ифротиро созмон дода, ба ҳар роҳу восита ҷавонони хом ва бетачрибаро ҷалб мекунанд, то мақсадҳои нопоки худро амалӣ созанд. Бо ин роҳ онҳо барои расидан ба ҳадафҳои хеш кӯшиш мекунанд, нуктаи заифи ҷавонорро пайдо карда, аз он истифода бурда, ба сӯи худ кашанд.

Ҷавонорро зарур аст, ки алайҳи кӯшишҳои онҳо истодагарӣ намуда, фирефтаи ваъдаҳои нопок ва ғаразноки онҳо нагарданд. Вагарна ояндаи некашонро бебозгашт аз даст медиҳанд. Ба анде-

шаи мо, яке аз сабабҳои рӯ овардани ҷавонон ба ин гурӯҳҳо бетарафии волидон ба фарзанд, инчунин, истифода аз сомонаҳои гуногун мебошад. Дигар ин паст будани сатҳи зиндагӣ ва муҳимтар аз ҳама, надоштани дониши муқаммалӣ динӣ мебошад. Мо, ки худро миллати тоҷдор муаррифӣ мекунем, бояд кӯшиш намоем, ки нафаре аз ҷавононамон ба ин гуна гурӯҳҳо шомил нашаванд. Ҳоло ҳама шароит барои ҷавонон муҳайёст. Вақти он аст, ки ба театр, китобхона, маҳфилҳои илмиву адабӣ ва фарҳангиву фароғатӣ рӯ биёрем, дар он сурат метавонем ҷаҳонбинии худро васеъ карда, некро аз бад фарқ кунем.

Абдулло ПИРЗОДА—
донишҷӯи курси 4-уми ДМТ

Огози нашр 18 декабри соли 2009

Маёзор мӯре, ки донакаи аст!

ҲОМИИ ОМУЗТОР 2018

Нашрияти Кумитаи иттифоқи касбаи маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон

Январ	Феврал	Март	Апрел	Май	Июн
Д С Ч П Ҷ Ш Я	Д С Ч П Ҷ Ш Я	Д С Ч П Ҷ Ш Я	Д С Ч П Ҷ Ш Я	Д С Ч П Ҷ Ш Я	Д С Ч П Ҷ Ш Я
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
Июл	Август	Сентябр	Октябр	Ноябр	Декабр
Д С Ч П Ҷ Ш Я	Д С Ч П Ҷ Ш Я	Д С Ч П Ҷ Ш Я	Д С Ч П Ҷ Ш Я	Д С Ч П Ҷ Ш Я	Д С Ч П Ҷ Ш Я
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

ҲОМИИ ОМУЗТОР

Муассис:
Кумитаи иттифоқи касбаи
кормандони маориф ва илми
Ҷумҳурии Тоҷикистон

e-mail: ehson.89@mail.ru, kasaba_tj@mail.ru

САРМУҲАРРИР
САФАРЗОДА Э.

Телефонҳо:

221-11-80
227-85-01
223-17-48
221-13-21
221-16-74

Ҳайати таҳририя:

Қодирӣ Қосим,
Р. Одиназода, М.С. Қурбонов,
М. С. Миратов,
С. Б. Шогузанфаров,
Ҳ. С. Раҳматов,
О. П. Усмонова, Т.Р. Раҷабов

Мухбирони минтақавӣ:
Ҳ. Ҳамидов, И. Мақсудов.

Моҳнома 31 октябри соли 2012
таҳти рақами 0032/ рз дар Вазорати
фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон аз нав
сабти ном шудааст.

Моҳнома ба хоҳири гуногундешӣ
мақолаҳои низ ҷоп мекунад,
ки метавонад бо муаллифони
ҳамақида набошад ва масъулиятро
ба дӯш нагирад.

Дар ҶДММ «Мега-принт» (кӯчаи
Борбад 36) ба ҷоп расидааст.
Адади нашр: 4800

Нишонии моҳнома: шаҳри Душанбе,
хiebони Рӯдакӣ 20, Кумитаи иттифоқи
касбаи маориф ва илми Ҷумҳурии
Тоҷикистон

Индекс: 734012

Суратхисоби бонкии мо:

Кумитаи иттифоқи касбаи маориф
ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон
РМА (ИНН) 01 000 37 95
20 20 29 72 61 690 1000 227
35 01 01 369
20 40 29 72 41 36 91
ҶСК Ориёнбонк, шаҳри Душанбе